

DE HERVORMDE VAAN
Orgaan van de Bond
van Ned. Hervormde
Mannenverenigingen
op Gereformeerde Grondslag

ISSN 0167 - 3564

www.hervormdemannenbond.nl

Verschijnt maandelijks. Voor leden gratis.

Niet-leden € 12,50 per jaar.

Abonnementen lopen per kalenderjaar.

Opzeggen voor 1 december.

1e voorzitter: Ds. W. Westland
Oranjestraat 106, 2983 HV Ridderkerk
tel.: 0180 - 412477

2e voorzitter: Ds. J.P. Nap
Dorpsstraat 180, 6741 AR Lunteren
tel.: 0318 - 483717

1e secretaris: Ds. J. van Dijk
Amsterdamseweg 64, 6712 GK Ede
tel.: 0318 - 615597

2e secretaris: Dhr. M. Post
Edelmanlaan 8, 3903 XP Veenendaal
tel.: 0318 - 511355

1e penningmeester: Dhr. C. Oosterom
Jan van Aemstelstraat 7, 3411 XK Lopik
tel.: 0348 - 551496

2e penningmeester: Dhr. J. van Capelleveen
Valleistraat 60, 3901 RT Veenendaal
tel.: 0318 - 516930

Lid: Ds. E. de Mots
Hongaarseplein 14, 3252 AR Goedereede
tel.: 0187 - 493935

Lid: Ds. J.H. Lammers (Themadagen)
Pelikaan 34, 2986 TB Ridderkerk
tel.: 0180 - 424636

Lid: Ds. A.D. Goijert (Redactie-adres)
Dorpsstraat 17, 3751 EM Bunschoten
tel.: 033 - 2982760

Overlijdensberichten:
J. Bout & Zn., Postbus 3, 1270 AA Huizen
e-mail: info@boutdruk.nl (o.v.v. Herv. Vaan)

Mutaties:
Schriftelijk melden aan het Bondsbureau
Bestuurswijz. moeten naar de 1e secretaris

Adres administratie:
Hervormd Bondsbureau,
Beatrixstraat 20a, 3862 DB Nijkerk
tel.: 033 - 2456699 fax: 033 - 2463322
e-mail: bondsbureau@filternet.nl
Bankrekeningnr. 3778.71559 t.n.v.
Ned. Herv. Mannenbond op G.G. te Nijkerk

Inzenden kopij november-nummer

De kopij voor het november-nummer moet vóór
21 oktober bij de drukker (info@boutdruk.nl) aanwezig zijn.

Woorden van Calvijn

De vrome vertrouwt op zijn hemelse Vader

Mijn God! Op U vertrouw ik.
Psalm 25:2

Gij kunt God niet recht leren kennen, tenzij gij Hem erkent als de Bron en Oorsprong van alle goed. Daaruit zou het verlangen om Hem aan te hangen en op Hem te vertrouwen geboren kunnen worden. Maar door zijn eigen verdorvenheid is de mens van het juiste spoor afgedwaald. In het Paradijs beeldde de mens zich niet de één of andere God in, hij aanschouwde slechts de Enige en Waarachtige. Hij had zich geen voorstelling van God gemaakt volgens zijn eigen goeddunken, maar was tevreden Hem zodanig te aanvaarden als Hij Zichzelf openbaarde. Met de grootste nauwgezetheid hoedde hij zich er steeds voor

om niet in brutale onbezonnenheid zich buiten Gods wil te bewegen en op het verkeerde spoor af te dwalen. Hij vertrouwdde zich toe aan Zijn Beschermmer en Bewaarder die hij als zodanig kende, omdat hij begreep dat Hij alle dingen bestuurt.

De vrome weet, dat God de Bewerker van alle goede dingen is. Daarom stelt hij zich onmiddellijk onder Zijn bescherming zodra hem iets drukt of ontbreekt. Omdat hij overtuigd is van Zijn goedheid en barmhartigheid, steunt hij met vast vertrouwen op Hem. Hij twijfelt niet dat voor alle kwaad dat hem overkomt, in Zijn goedertierenheid altijd een geneesmiddel voor handen zal zijn. Omdat hij Hem erkent als Heere en Vader, acht hij Hem ook zo hoog, dat hij in alles let op Zijn gezag. Hij eerbiedigt Zijn majesteit. Hij streeft ernaar om Hem te verheerlijken en Zijn geboden te gehoorzamen...

Hij weerhoudt zich ervan om te zondigen, maar niet alleen uit vrees voor straf. Wél omdat hij God als zijn Vader liefheeft en eert en als zijn Heere acht en dient, huivert hij ervoor om Hem enige aanstoot te geven.

Inhoud

blz.

Woorden van Calvijn.....	2
Meditatie	3
Bijbelstudie O.T.	4
Bijbelstudie N.T.	7
Van de voorzitter	9
In the picture	10
De Apostolische Geloofsbelijdenis (4, 2).....	11
Organisatienieuws	14
Overlijdensbericht	15
Uitnodiging Bondsdag 2010	16

De laatste dingen

Marcus 13:1-13

Een mens mag best een beetje trots zijn op zijn kerkgebouw. Zeker wanneer dat een kerkgebouw is van ongeveer 500 jaar oud, waar de geslachten zijn gekomen en gegaan. Toch is het pas een heilig gebouw, wanneer het Woord van God er gepreikt wordt en de gemeente samenkomt. Dan is de Heilige Geest aan het werk. Dan komen mensen tot geloof en bekering. Voor de rest zijn het maar stenen en planken.

De discipelen van Jezus waren ook trots op hun tempel. Ze maakten Jezus attent op die grote stenen en die prachtige gebouwen. Wel hadden ze begrepen dat ze in de tempel niet veel van Jezus moesten hebben. De mannen van de godsdienst waren Hem vijandig gezind. Ze hadden genoeg aan de schaduwen van de Messias die in de tempel volop aanwezig waren.

Het antwoord van Jezus is opmerkelijk en angstaanjagend: Er zal niet één steen op de andere worden gelaten. De tempel zal verwoest worden. Dat is in het jaar 70 ook letterlijk vervuld. Stad en tempel gingen er onder Romein Titus aan. Als een oordeel van God. Jezus gaat de tempel hier voor de laatste maal uit. Een laatste vaarwel. Ze zoeken rust op de Olijfberg. Met uitzicht op dat prachtige tempelcomplex. Vier discipelen, mannen van het eerste uur, eenvoudige vissers, vragen om nadere uitleg. Twee dingen willen ze over de ondergang van de tempel weten: het tijdstip en de omstandigheden. Jezus geeft hen wel antwoord, maar eigenlijk is het geen antwoord. Jezus ziet nog veel meer aankomen dan de verwoesting van de tempel binnen 40 jaar. Als op adelaarsvleugelen stijgt Hij op en kijkt in een veel verdere toekomst. Hij spreekt over dingen die Hij aan de horizon ziet opdagen. Marcus heeft in zijn Evangelie, het kortste van de vier, maar één lange preek van Jezus opgeschreven, hem waarschijnlijk doorverteld door Petrus, en dat is deze rede. Over de toekomstige dingen. Die weldra geschieden zouden (Openbaring 1:1).

De val van Jeruzalem is dus de aanleiding,

maar dan spreekt Hij over de eindtijd, de tijd tussen Hemelvaart en Wederkomst. Waar wij midden in zitten. Voor ons dus ook van groot belang. Een tijd die al ongeveer 2000 jaar duurt en waarover veel meningen zijn. Wij houden ons maar aan hetgeen hier geschreven staat en ook in Mattheüs en Lucas. En dan nog is het niet eenvoudig. „Er zijn veel problemen bij de uitleg” (Prof. Dr. van Bruggen).

De toekomst, daar willen velen graag alles van weten. Ze schakelen waarzeggers in. Ook in de dagen van Jezus was er al allerlei verleiding. Jezus waarschuwt er voor. Laat je niets wijsmaken door dwaalleraars. Mensen die zelfs zich kunnen voordoen alsof ze God zijn, alsof ze Christus zijn. Die kunnen veel succes hebben en veel aanhangers. Beloften van de hemel op aarde doen het goed in kerk en wereld. Laten we het houden bij Jezus Zelf en bij Zijn Woord. Wat de toekomst ons ook brengen mag, Zijn hand wil ons leiden.

Velen vinden het echter maar teleurstellend wat Jezus over de toekomst zegt. Ze hadden er meer van verwacht en hebben er elders meer over gelezen. Het is maar sober en weinig wat Hij naar voren brengt. Hij spreekt zo geremd. We willen eigenlijk meer weten. Over waarom en wanneer en hoe precies. Er blijven nog zo veel vragen over. In de ogen van Jezus is het kennelijk genoeg. Om te waken en te wachten en te verwachten. Het Koninkrijk van God komt er helemaal aan, nu is het er nog voor een deel.

Het wordt geboren. Bij een bevalling horen weëen. Dat is pijnlijk. Vreselijke dingen gaan er aan vooraf. Dat is bij de zondeval begonnen en het zal nooit meer overgaan. Oorlogen, aardbevingen, hongersnood, allerlei onlusten en noem alles maar op. Het moet gebeuren, zegt Jezus. Het is Gods wil, Zijn raad die bestaan zal. In de tijd van Jezus was het einde nog niet gekomen. In onze dagen ook niet. Tot de laatste dag zal het doorgaan. Schrik er niet te erg van. Laat het je niet te veel verbazen. Reken er op.

Opmerkelijk dat Hij hier niet zegt dat je op de tekenen moet letten, maar zegt Hij tegen Zijn leerlingen (en tegen ons): Pas op jezelf (vers 9), dat staat alleen in Marcus. Ze gaan Mij overleveren, maar jullie ook. Let op het driemaal overleveren in de tekst. Ze hebben Mij gehaat, jullie ook. Ze gaan Mij doden, die kans lopen jullie ook. Eerst in Israël, bij rechters en in synagogen en dan straks ook in de wereld.

In de wereld? Maar het Evangelie is toch alleen voor Joden? Nee, het moet in heel de wereld gepreikt worden en dat gaat ook gebeuren. Dat zal op veel weerstand stuiten en toch zullen overal gemeentes ontstaan. Maar er zal vervolging komen. Op grote schaal. Tot in de gezinnen toe. Gelovigen moeten door veel verdrukking heen het Koninkrijk binnen gaan. Dat alles omwille van de Naam van Jezus. Die Naam maakt scheiding.

De discipelen (in hen heel Gods Kerk van alle eeuwen en aan alle plaatsen) worden op voorhand gewaarschuwd en bemoedigd. God zegt hen Zijn hulp toe in het strijdperk van dit leven. Zijn Geest zal in hen spreken.

Tekenen der tijden? Jawel, het meest ernstige en sprekende teken is het aanhoudende lijden van Gods Kerk op aarde. Is de vervolging om Christus' wil.

Jezus begon er Zijn prediking mee: Zalig die vervolgd worden om Mijnentwil en Hij eindigt er ook mee. Wie het kruis op zich neemt, het lijden draagt en verdraagt, volhardt, standhoudt, die zal zalig worden, eeuwig gelukkig. Vers 13, een tekst om te onthouden, te onderstrepen. Er is perspectief voor alle Koningskinderen. Het beste komt nog. Volharden, opgave en genadegave, geschenk uit de hemel.

Bijbelstudie O.T.

DS. A. GOEDVREE

Hooglied 2:1–17

Zolang de mensheid zingt, bestaat het liefdeslied. Hier in Hooglied horen we het lied der liefde van de Bruid, zij zingt vol liefde voor en van verlangen naar haar Bruidegom. In de uitleg van dit hoofdstuk gaan we er dus van uit, dat vooral hier de bruid aan het woord is. Ze getuigt van haar liefde voor de Bruidegom voor de 'dochters van Jeruzalem'. 'Komt, luistert toe, gij Godgezinden...'

Vers 1–2

We horen de bruid het zeggen: 'Ik ben een roos van Saron, een lelie der dalen'. Dat is heel wat! Eerder moest ze van zichzelf zeggen dat ze zwart was. Maar, hier spreekt ze dat ze rood als een roos van Saron is (een streek ten westen van Kanaän), en wit als een lelie der dalen (geen 'Lelietje der dalen' die wij kennen maar een grote witte kelkbloem).

De rode roos verwijst naar liefde en reiniging (bloed), en de witte lelie doelt op reinheid en onschuld. De Kerk van Jezus Christus mag getuigen dat ze rein is door het bloed van Jezus Christus. Van zichzelf zwart, maar door Hem rood en wit. Dit kan de bruid zeggen, omdat de Bruidegom het getuigd heeft: 'Gelijk een lelie onder de doornen, alzo is Mijn vriendin onder de dochters'. Daar is dus onderscheid met anderen, omdat Hij het zegt. Want, alle mensen zijn zondaren, doornen op Gods Schepping. Maar, de gereinigde en geheiligde Kerk is als een roos, als een lelie. Het lijkt soms zo anders in de Kerk, en in het persoonlijke leven. Maar, het is een geloofsstuk, omdat Hij het zegt...

Vers 3–6

De liefde en het verlangen van de bruid neemt een hoge vlucht. Over zichzelf is ze toch gauw

klaar, liever spreekt ze van Hem. Een appelboom in een boomgaard is niet veel bijzonders, maar een appelboom in het bos wel. Zo is de Bruidegom uniek voor de bruid, uniek onder alle mannen. De wereld heeft veel te bieden, op religieus vlak is veel te verkrijgen – maar Gods kind weet dat er maar één Heiland is, want er is maar één Naam die onder de hemel gegeven is, waardoor wij zalig moeten worden. Het is de vreugde van de bruid om in zijn schaduw te zitten – beeld van het genieten van de rust – en zijn vruchten te genieten. De gelovige kan slechts rust vinden in de schaduw van dat ‘andere hout’, namelijk het kruis van Golgotha. Die rust wordt genoten als wij zien op het volbrachte werk van Jezus Christus. Het is ‘zoet’ voor de ziel, gelovig te rusten in het verzoenend lijden en sterven van Christus. Daarom wordt het ook feest! In het wijnhuis wordt namelijk feest gevierd, de ‘feestvlag’ is uitgestoken – de banier van de liefde. Van de verzoening voert Christus Zijn Bruidskerk naar de vreugde – die zij vervolgens nauwelijks kan verdragen. ‘Ondersteunt mij met de flessen’, wat zoets betekent als ‘laat mij liggen op de flessen wijn’ – teken van de liefde en de vreugde. Ook roept zij om ‘bedolven’ te worden onder de appels, een teken van verfrissing, ‘om erbij te blijven’, want ze is krank van liefde. Zijn linkerhand zij onder mijn hoofd, en Zijn rechterhand omhelze mij. Wanneer de verzoening en de liefde van Christus genoten mag worden, wanneer Christus nabij is gekomen en je ziel omhelst, dan is dat een onbevattelijke vreugde, een mens zou er onder bezwijken. We ontmoeten hier de Bruidskerk in haar meest diepe geloofsmomenten – teer en zeldzaam, en tegelijk zo wezenlijk.

Vers 7

Opmerkelijk, ineens worden we gewaar dat de bruid getuigt voor de dochters van Jeruzalem, haar vriendinnen. En juist omdat de bruid de ware liefde van de Bruidegom zo genieten mag, weet zij het onderscheid tussen wat echt en wat onecht is. Ze roept haar vriendinnen toe, dat ze de liefde niet moet opwekken, noch wakker maken, ‘totdat het haar luste’. Wie de liefde van Christus kent, kent het onderscheid tussen geloofsleven en godsdienstigheid. Wat is het getuigenis nodig van de ‘echte’ liefde van Christus. Niet tot

valse lijdelijkheid (‘je moet maar afwachten’), maar tot een diep verlangen naar ware liefde. Wat heeft onze tijd nodig een Bruidskerk die getuigt van de ware liefde van Christus, en waarschuwt tegen zoveel pseudo-christendom, in dood wetticisme en leeg evangelicalisme.

Vers 8–14

In deze verzen beluisteren we een ‘Lentelied der Liefde’. De bruid hoort de stem van haar Liefste, die ver van haar is. Toch wordt Zijn stem gehoord. We zien het beeld van een ree die geen hinder lijkt te ondervinden van steilten en diepten, maar gracieus en rank voortsnelt. Zo komt Hij bij de muren (van het huis waar de bruid vertoeft), en staat bij het venster, en straalt voor het raam. Het is het beeld van Christus die voortgaat naar de jongste dag. De kerk mag verwachten een Heiland die voortsnelts dwars door de geschiedenis van Kerk en wereld, en door niets gehinderd wordt om te komen naar Zijn Bruidskerk, en haar tegemoet straalt – al is er nog een afscheidingsmuur van ‘een kleine tijd’. Wat heeft de Kerk van onze tijd een injectie nodig van deze eindtijd-verwachting! Hoe dat kan? Blijkbaar heeft de bruid een dergelijke vraag ook gesteld. Want, de Bruidegom ‘antwoordt’ haar: ‘Sta op, Mijn vriendin, Mijn schone en kom!’ Hij troost haar door er op te wijzen dat de winter voorbij is, zo ook de plasregens. De bloemen bloeien, de vogels zingen, de bomen botten uit, de vruchten groeien. Daarom: ‘Kom!’ Vele gelovigen klagen in een winterlied van uitzichtsloosheid en verwachtingsloosheid. Maar, Christus spreekt anders, troostend en bemoedigend. De wintertijd van zonde en oordeel zijn voorbij, de plasregens van de terreur van satan gaan voorbij. Het Lentelied mag gezongen worden, Christus snelt voort naar de jongste dag, gracieus en rank - ongehinderd. Geen steilten en diepten in Kerk en wereld kan Hem tegenhouden. En Hij wil het geloofsoog openen voor de werkelijkheid, Zijn realiteit: een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, waar alles spreekt van de scheppende, verlossende en onderhoudende kracht van de Heere. Troostrijk wil Christus Zijn geslagen en schuchtere Kerk het vergezicht laten zien, van wat zo dichtbij is gekomen. Daarom nodigt de Bruidegom temeer, Zijn bruid die weggekropen is als een ban-

ge duif in de kloven van steenrotsen, op verborgen plaatsen. Hij houdt van Zijn bruid, ze hoeft zich niet te verbergen! Kom tevoorschijn! Zo mag ook de Kerk in onze tijd tevoorschijn komen, uit de verborgen plaatsen van schaamte en verslagenheid (en van zichzelf heeft ze daar alle reden toe!), en een lichtend licht en een zoutend zout zijn. Christus hoort en ziet zo graag Zijn Bruidskerk! Haar bidden, getuigen en loven is Zijn gehemelte zoet, en haar gedaante is Hem liefelijk – daar heeft Hijzelf voor gezorgd.

Vers 15–17

De Bruid wordt getrokken door de roepstem en de troostrijke woorden van haar Bruidegom. Ze ziet het: 'die winter is vergangen', het lentelied mag worden gezongen. Ze hoort en ziet haar Bruidegom, en verlangt naar hem. Maar, zorgeloos is ze toch niet. Ze ziet al die tekenen van de lente, maar ze weet ook hoe teer die zijn. De wijngaard (teken van de liefde) kan zo snel door vosjes beschadigd raken. Jonge vruchten breken zo snel af. Het is allemaal zo teer. Zeker, de bruid heeft de zekerheid dat ze van haar Bruidegom is,

vice versa – dat blijft staan. Maar, in de teerheid van de lenteliefde kan nog zoveel breken door de vosjes. Daarom roept de bruid om de vangst van die vossen! De dochters van Jeruzalem mogen haar daarbij helpen. En zo roept ze: 'Totdat de dag aankomt, en de schaduwen vlieden: keer om, mijn Liefste! Wordt Gij gelijk een ree, of een welp der herten, op de bergen van Bether' (letterlijk 'scheiding'). De Kerk van Jezus Christus weet in deze lentetijd van geloof, hoop en liefde tot de jongste dag, dat er zo snel 'vossen' komen die zoveel jonge vruchten stuk maken. De 'driekoppige vos' – de wereld, de satan en ons eigen vlees – kan zoveel stuk maken van het tere geloofsleven, het kwetsbare liefdeleven van de gelovige. Vang ze! Samen met de 'dochters van Jeruzalem', de Gemeente mag samen jagen op de zonden. En zo is er dat verlangen naar de vervulling van Zijn toekomst, tot de grote dag komt en de schaduwen van 'ten dele' en 'nochtans' zullen wijken. De 'scheiding' is er tussen 'reeds' en 'nog niet' – de gelovige heeft daarmee te strijden. Maar, Christus wordt aangeroepen, als een Ree – gracieus en rank, ongehinderd voortspoedend naar Zijn wederkomst. Maranatha!

Gespreksvragen:

1. De gelovige mag getuigen - in en door Jezus Christus – van zondeloosheid en onschuldigheid. Wat betekent dat voor uw geloofsleven?
2. Wat betekent het getuigenis van de bruid, dat haar Bruidegom uniek is, voor onze multireligieuze en multiculturele wereld?
3. Wat is het verschil tussen valse lijdelijkheid, en oprechte verwachting?
4. Hoe leeft de kerk in onze tijd naar de eindtijd, welke verwachting is er, en hoe zou dat mogen zijn?
5. Welke 'vossen' kent u in uw leven, en hoe moeten ze gevangen worden? Wat maken ze soms stuk?

Ds. W. WESTLAND

Alle eer voor God!

1 Corinthe 2

Geest en kracht (vers 1–5)

Er wordt onder ons veel gesproken over predikanten. Sommige predikanten trekken de aandacht door bijzondere gaven. Anderen gaan stil en eenvoudig hun weg. Maar bij wie zal de meeste vrucht op zijn werk gevonden worden? Dat kunnen wij niet bekijken. Dat weet de Heere alleen.

In Corinthe was het al niet anders. Ook daar werd gesproken over de predikers. En Paulus kwam er bij sommigen niet zo best af. Ze vonden hem niet interessant genoeg. Naar de maatstaven van de Griekse retorica kreeg hij een onvoldoende. En voor diepzinnige wijsheden moest je niet bij Paulus zijn. Maar dat is ook niet zijn bedoeling. Hij is gekomen om te verkondigen „de getuigenis Gods”. Bedoeld wordt de prediking over de Heere God. Wie Hij is, en wat Hij doet. Ik heb niet anders op het oog gehad dan Jezus Christus en Die gekruisigd. Tegenover de hoogheid van de Griekse wijsheid stelt hij de nederigheid van het kruis. Daarin alleen is redding te vinden. En dat is dan ook een blijvende richtlijn voor de prediking en ons persoonlijk geloofsleven: Jezus Christus in het centrum. In vers 3 lezen we hoe Paulus het zelf ervaren heeft als prediker in Corinthe: ik was bij u in veel zwakheid! Had Paulus een zwakke gezondheid? Was hij verlegen en bang voor de mensen? Neen, dat niet. Maar Paulus beseftte, dat hij een hoge taak had. Om apostel van Jezus Christus te zijn. Wie is tot deze dingen bekwaam? Dat zal ook nu iedere ambtsdrager ervaren: wie ben ik, dat ik dat mag doen!

Paulus heeft ook niet geprobeerd om indruk te maken bij de mensen. Niet met bewegelijke woorden van menselijke wijsheid, maar in betoning van „geest en kracht”. Dat mocht hij in verwondering ervaren. De Heilige Geest werkte krachtig door. De Heere

wilde het eenvoudige getuigenis van Paulus gebruiken. Er waren in Corinthe velen tot geloof gekomen. Maar dan gaat het niet om de persoon van Paulus: God krijgt de eer. Want het geloof vindt zijn oorsprong niet in menselijke wijsheid, maar in de kracht Gods. Dat is de weg, die de Heere steeds weer gaat. Waar het Woord van God in getrouwheid wordt gebracht, daar wil de Heilige Geest krachtig werken. Zodat harde harten worden verbroken, en het geloof mag ontkiemen. Tot eer van God.

De wijsheid van God (vers 6–9)

In deze verzen spreekt Paulus verder over de inhoud van zijn prediking. Hij zegt eigenlijk: Jullie willen menselijke wijsheid horen, maar ik breng een andere wijsheid. De wereld begrijpt het niet. Zelfs niet de oversten, de grote leiders. We kunnen hierbij denken aan de Joodse raad en de Romeinse overheid. Figuren als Kajafas en Pilatus. Als ze het begrepen hadden, dan zouden ze de Heere Jezus niet gekruisigd hebben. Paulus predikt geen wereldse wijsheid, maar hij verkondigt de wijsheid Gods. In vers 7 wijst hij op het heilsplan van God. Dat plan heeft de Heere opgesteld al voor de schepping. Dat plan was eerst verborgen, maar is open gelegd in de komst van de Heere Jezus op deze aarde. Het is het heilsplan om zondaren zalig te maken.

Die wijsheid spreekt Paulus onder „volmaakten” (vers 6). Wat wordt hiermee bedoeld? In het Grieks staat hier het woord „teleios”. En dat betekent: tot volheid, tot rijpheid gekomen.

Paulus wil zeggen: die wijsheid van God kan ik kwijt aan mensen, die gerijpt zijn in het geloof. En dan haalt hij enkele teksten uit Jesaja aan: Jesaja 64:4 en 65:7: Wat het oor niet heeft gehoord, en het oog niet heeft gezien, en in het hart van de mensen niet is opge-

klommen. Dus, wat niemand ooit gehoord of gezien heeft, en wat geen mens zou kunnen bedenken. Het heilsplan van God is zo heel anders. Veel heerlijker, veel rijker. Maar die wondere genade heeft God bereid voor degenen, die Hem liefhebben. We ontvangen zijn genade nu al, in de weg van het geloof.

En straks, in de hemelse heerlijkheid zal het alles volkomen zijn. Daar zal God Zijn alles in allen. De vraag komt naar ons toe: behoor je bij degenen die God liefhebben? Misschien net als Petrus na zijn verloochening: "Heere, Gij weet alle dingen, Gij weet, dat ik U liefheb" (Joh. 21:17).

De Geest uit God (vers 10–12)

Wat dus voor ons begrip niet te vatten is, heeft God toch geopenbaard. Hij heeft het bekend gemaakt door Zijn Geest. In deze verzen wordt ons iets gezegd over het geheim van de Drieënige God. De Heilige Geest kent Gods diepste bedoelingen. Hij weet van de diepste roerselen van Gods ontferming. Hij is voortdurend bezig om de diepten van God te onderzoeken.

Paulus probeert dat met een voorbeeld wat duidelijker te maken. Hij zegt: het is net als bij ons zelf. Een ander kan nooit volledig aanvoelen, wat wij in de zin hebben. Een ander kan onze gedachten niet lezen. Maar zelf weten we wel, wat ons bezighoudt. Zo is het nu ook bij de Heere. De Heilige Geest is God Zelf. De derde Persoon in het Goddelijk Wezen. Hij kent Gods diepste bedoelingen, en maakt die door de verkondiging van het Woord bekend aan de gelovigen. Daarom kan Paulus in vers 12 zeggen: Wij hebben niet ontvangen de geest der wereld, maar de Geest, Die uit God is. Hier worden ze dus tegenover elkaar gesteld. En wat wordt nu bedoeld met de geest der wereld? Dat is de geest van satan!

De geest van satan trekt ons bij God vandaan. Hij richt ons op deze wereld. Op het hier en nu. Maar deze wereld gaat voorbij. Daarom, de geest der wereld, de geest van satan leidt ons naar de ondergang. Maar voor de gelovigen is het gelukkig anders. Wij hebben ontvangen de Geest, die uit God is. Wanneer hebben we die ontvangen? Toen we tot geloof kwamen. En waarom hebben we die ontvangen? Opdat we zouden weten - en dat is

een weten, niet met het verstand alleen, maar het wordt ervaren in het geloof - de dingen, die ons van God geschonken zijn. Welke dingen zijn dat? Christus en al Zijn weldaden! In Hem hebben wij vergeving van zonden, vrede in het hart, vernieuwing van ons leven en uitzicht op de toekomst. In Hem hebben wij geloof, hoop en liefde. Wat is een kind van God dan onnoemelijk rijk. Arm in zichzelf, maar rijk in Christus. En de Heilige Geest wil daar in het geloofsleven steeds meer van laten zien.

Geestelijk onderscheid (vers 13–16)

Over deze dingen spreken wij ook, zegt Paulus. Niet op een wereldse manier, met menselijke wijsheid. Maar met woorden, die de Heilige Geest ons te binnen brengt. Hier gaat het om vorm en inhoud: de geestelijke dingen brengen wij niet op een wereldse manier. Dat ging in die tijd om de Griekse welsprekendheid (retorica). Ook in onze tijd moeten we ervoor oppassen, dat een wereldse vorm het Evangelie verduistert. Immers, wat wij ook proberen, de natuurlijke mens begrijpt niet de dingen, die van de Geest Gods zijn. Wat wordt hier bedoeld met „de natuurlijke mens?" Dat is de mens, die leeft in zijn oude, zondige natuur. Die zich laat leiden door het menselijk verstand. Die acht de boodschap van de Bijbel dwaasheid. Toen in Corinthe, en ook nu nog. Het Evangelie is voor de wereld een vreemde boodschap.

Maar waar de Heilige Geest werkt, daar wordt het hart geopend en het verstand verlicht. Dan leren we, waar het werkelijk omgaat. Vers 15 zegt: de geestelijke mens onderscheidt wel alle dingen. Welke dingen zijn dat? De Kanttekening van de Statenvertaling zegt: Alle dingen, die nodig zijn voor onze zaligheid. Je kunt het ook nog breder duiden: de gelovige krijgt het juiste zicht op wat er gaande is in deze wereld. En hij weet, waar het echt op aankomt.

Ondertussen wordt de geestelijke mens zelf niet begrepen. Je wordt als gelovige in feite een „vreemdeling op de aarde" (zie Psalm 119:19). En dat kan in deze wereld betekenen: smaadheid dragen om de naam van Christus. Maar dan mag de gelovige door de omstandigheden heen zien, en weten dat het

lijden van deze tegenwoordige tijd niet opweegt tegen de heerlijkheid, die aan ons zal geopenbaard worden (Rom. 8:18). Want dan zegt Paulus tenslotte: Wij hebben de zin van Christus! Dat wil zeggen: de gezindheid van Christus, de Geest van Christus. En door de Geest van Christus leren wij de zin des Heeren kennen (vergelijk Jesaja 40:13). De zin des Heeren is de bedoeling van de Heere met ons eigen leven, en met deze wereld. Want het gaat naar de volle ontplooiing van Gods komend Koninkrijk.

De vraag waar dit gedeelte op uit loopt is deze: bent u een natuurlijk mens of een geestelijk mens? De Geest van Christus is met Pinksteren in al zijn volheid uitgestort. En bij de Doop heeft de Heere al beloofd dat de Heilige Geest ons wil toeëigenen, hetgeen wij in Christus hebben. Daarom mogen wij bidden om de doorwerking van Gods Geest in ons leven. Dan worden wij vernieuwd van dag tot dag. De natuurlijke mens sterft af en de geestelijke mens krijgt de overhand in ons leven.

Gespreksvragen:

- 1) Wat zegt vers 3 over de persoon van Paulus. Herkent u dit in uw eigen leven? Hoe dan?
- 2) Wanneer is de prediking „in betoning van Geest en kracht” (vers 4)?
- 3) Wat wordt bedoeld met de „verborgenheid” in vers 7?
- 4) Probeer met eigen woorden vers 9 weer te geven. Wat valt u op in dit vers?
- 5) Wat is „de geest der wereld” (vers 12) en wat doet deze?
- 6) Waarom gebruikt Paulus in vers 12 het woord „weten”. Wat weten we dan, en hoe weten we dat?
- 7) Wie is de „natuurlijke mens” (vers 14)? Heeft het wel zin om het Evangelie zo duidelijk mogelijk te brengen aan de moderne mens? Hij verstaat het toch niet. Of ligt het toch nog anders?

Van de voorzitter...

Ds. W. WESTLAND

Mannen gevraagd

Al vele jaren worden de vakantieweken voor gehandicapten georganiseerd. Het zijn weken, waar de gasten al weken verlangend naar uitzien en waar ze later dankbaar op terug zien. Zelf was ik in deze weken heel wat jaren present als pastor. Je hebt dan een uitgebreide staf om je heen. Een flinke groep dames, maar ook een aantal mannen. De mannen zijn naast de verzorging vooral nodig voor de zwaardere karweitjes en de technische zaken. Nu wil het geval, dat de laatste tijd steeds minder mannen zich beschikbaar stellen, terwijl

ze toch niet gemist kunnen worden. Daarom dit stukje: “Mannen gevraagd”!

Wanneer straks weer de roep komt voor het komende seizoen, hoop ik dat zich meer mannen aanmelden. Wel is de maximum leeftijd 60 jaar.

Juist de jongere mannen wil ik aansporen. Soms wil de werkgever voor dit mooie werk wel enkele dagen vrijaf geven. Stel onze gehandicapte medemensen niet teleur, maar doe mee om hen een fijne vakantie te bezorgen. Ook hier geldt het Woord uit

Galaten 6 : 2 "Draagt elkanders lasten en vervult alzo de wet van Christus"!

Naar de Bondsdag

D.V. zaterdag 30 oktober is het weer zover: onze Bondsdag in Putten. Deze keer met het thema "Ik geloof in God!". Het uitroepteken staat erachter, tegen zoveel vraagtekens die in deze tijd worden gezet. Prof. Dr. J. Hoek zal spreken over "Op zoek naar God". En Ds. P.H. van Trigt over "Op zoek naar de mens". Na elk referaat is er gelegenheid om uw vragen (schriftelijk) te stellen.

We hopen ook dit jaar weer op een goede opkomst. Het is fijn om elkaar te ontmoeten, en

zo de band rond het Woord van God te ervaren. Kom zelf en neem anderen mee. Een tip: spreek van te voren af om samen te reizen. Dat is wel zo gezellig en voordelig. Graag tot ziens in Putten!

Tenslotte

Een hartelijke groet, mede namens de andere bestuursleden.

In the picture

Visie op de dienstbode

Ds. P.J. TEEUW

In het maandblad van de Vereniging Protestant Nederland, nummer 8/9, las ik een artikel van dr. J.D. Th. Wassenaar onder de titel 'Gesteggel over de dienstbode'. In dat artikel haalt hij het boek 'Kaatje, ben je boven' aan, geschreven door Barbara Henkes en Hanneke Oosterhof. Het gaat in dit boek over het 'leven en werken van Nederlandse dienstbodes 1900-1940'. Toen was er een groot tekort aan dienstbodes. Het is te begrijpen dat er in die tijd veel geschreven en gesproken werd over de oorzaken en ook over de oplossingen van deze 'dienstbodenquaestie'.

Ook de overheid ging zich met de dienstbodenkwestie bemoeien. En wat mij bij het lezen van dit artikel van Wassenaar hierbij opviel, was de grote verandering van visie op het werken van de vrouw door de overheid toen en in onze tijd. In onze tijd voert de overheid een beleid om de vrouw steeds meer de arbeidsmarkt op te krijgen, zij moet economisch onafhankelijk zijn van de man. Vrouwenemancipatie is een soort afgod ge-

worden. Alles moet voor deze afgod buigen. Maar hoe dacht onze overheid erover in de jaren voor de Tweede Wereldoorlog? In het artikel van Wassenaar lees ik: 'Naarmate de crisis met de hoge werkeloosheid in de jaren '30 voortduurde, deed ze (de overheid) steeds vaker de oproep aan vrouwen om hun natuurlijke bestemming als huisvrouw en moeder te volgen. Als het toch onvermijdelijk was om buitenshuis te gaan werken, dan konden ze het beste arbeid in de huiselijke sfeer zoeken. Dat lag in hun natuur, het werken in fabrieken, werkplaatsen en kantoren zou daar afbreuk aandoen'.

Ook lees ik: 'Er werden in die tijd zelfs wetsvoorstellen gedaan om meisjes en vrouwen in de richting van huishoudelijk werk te sturen. Dan vormden ze geen concurrentie meer voor werkloze mannen, terwijl ook het dienstbodentekort zou teruglopen. De voorstellen kregen geen meerderheid. In 1935 maakte de minister van Sociale Zaken de gemeentebesturen erop attent, dat ze meisjes uit gezinnen met werkloze vaders konden dwingen om het 'dienstbodenschap' te aanvaarden. Bij

weigering kon de ondersteuning ingetrokken worden'.

'Het kan verkeren', zei Brederode al. Toen deed de overheid een oproep aan vrouwen om hun natuurlijke bestemming als huisvrouw en moeder te volgen. En was het onvermijdelijk om buitenshuis te werken dan moest men arbeid in de huiselijke sfeer zoeken. De overheid doet tegenwoordig een tegenovergestelde oproep. De feministische beweging zou op haar achterste benen staan, wanneer de overheid nog dit soort gedachten voor het beleid als uitgangspunt zou nemen. Heeft dit alleen met veranderende tijdsomstandigheden te maken? Nu zal niemand ontkennen, dat de tijd ontzettend veranderd is. En bij de argumenten van de overheid toen zijn ook wel vragen te stellen. Maar bij de nieuwe

visie op de vrouw speelt veel meer een rol dan dat de omstandigheden veranderd zijn. Het gaat hier om een geestelijke verandering. Een verandering die alles te maken heeft met het loslaten van de Bijbel als norm voor de visie op de vrouw en de man en hun onderlinge verhouding. Toen heerste toch meer het algemene gevoelen, dat de gehuwde vrouw in de allereerste plaats haar taak heeft in het gezin. Dat is nu totaal veranderd. Daarom is het zo nodig, dat de Bijbel opengaat, wanneer het gaat om de diepe betekenis van de woorden 'man en vrouw schiep Hij hen'. En ook blijft bezinning en toerusting nodig, wanneer het gaat om het buitenshuis werken van de getrouwde vrouw. Wat dat betreft mag het (positieve) werk van de Hervormde Vrouwenbond genoemd worden in het blad van de Mannenbond.

De Apostolische Geloofsbelijdenis

Ds. E. DE MOTS

Die geleden heeft onder Pontius Pilatus, is gekruisigd, gestorven en begraven, nedergedaald ter helle.
(Artikel 4, 2)

Voor het verleden van de dood moeten we terug naar het paradijs. Voor de zondeval was er geen sprake van de dood dan alleen in de waarschuwendende zin. *Ten dage als u daarvan eet, zult gij de dood sterven.* (Gen. 2: 17) Duidelijk blijkt dat de dood nog geen plaats had en dus niet bij het leven hoort.

Maar de dood is er uiteindelijk gekomen als straf op de zonde. Als er één de dood veel in de ogen heeft gekeken, is het Paulus wel. Hij spreekt er bepaald niet positief over maar noemt het een vijand. *De laatste vijand, die te niet gedaan wordt, is de dood.* (1 Kor. 15: 25)

Maar nu is de dood van Jezus anders: het is een vrijwillige daad. Wat een wonder is dat! Hij heeft Zich geheel vrijwillig onderworpen aan de dood. *Ik heb macht Mijn leven af te leg-*

gen en weer op te nemen. (Joh. 10: 18) Bij deze dood kunnen wij geen toeschouwer zijn en blijven. We condoleren niet en gaan weer weg; nee, wij zijn direct betrokkenen. De Heilige Geest wil ons hier arresteren en opbrengen als doodsschuldigen.

Want wij zijn direct schuldig en medeplichtig aan Zijn dood. Door de zonde is de dood in de wereld gekomen als oordeel van God. De mens heeft zichzelf de dood aangedaan, zichzelf dood gegeten aan die boom. Er moest daarom gerechtigheid geschieden, recht gedaan worden. God is récht, Hij heeft het recht lief! En het kan niet anders of God doet wat Hij zegt.

Daarom blijft God bij dit – in het paradijs uitgesproken – vonnis. Hij houdt Zich aan Zijn

Woord! Niet alleen aan Zijn beloften maar ook aan Zijn bedreigingen. *Ten dage als gij daarvan eet, zult gij de dood sterven!* (Gen. 2: 17) Daarom is het de mens gezet eenmaal te sterven. Vanwege Gods gerechtigheid. Iedereen – gelovig en ongelovig – krijgt met dit vonnis te maken.

Maar nu het grote wonder: Liever dan dat wij omkomen in de eeuwige dood en voor eeuwig verloren gaan, stuurt God Zijn Zoon naar deze aarde! Om Hem prijs te geven aan de dood!! En Jezus is bereid de dood te sterven van een slaaf en moordenaar. Bereid om Zijn ziel te geven *tot een losprijs voor velen*. Hij heeft Zich *láten* vernederen tot de dood des kruises! Om te hangen in de plaats van doodsschuldigen.

Bent u er zo één? Een mens die beseft de dood schuldig te zijn? Die zichzelf in de geestelijke dood heeft gestort? Hier hangt Hij dan en sterft Hij in uw plaats. Zie op Hem Die Zich liet vernederen om diep gevallen zondaren te verhogen! Weet: *Wie in de Zoon gelooft, heeft het eeuwige leven!*

Daarnaast spreekt dit artikel over *begraven*. Men ging in het OT met het lichaam van de gestorvene zeer zorgvuldig om. Men nam er de tijd voor en besteedde er de nodige zorg en aandacht aan. Het Lichaam van de Heere Jezus krijgt een zelfde soort behandeling. Hij voegt Zich met Zijn begrafenis in de rij der geslachten.

Toch is er wel een groot verschil met vele koninklijke begrafenis. Op de begrafenis van Jezus overheerst soberheid. Geen lijkwade, saluutschoten of erewacht. Geen bloemenzee of een zee van mensen aan de kant van de weg. Het gaat allemaal in stilte, bijna onopvallend!

Het *begraven* wil zeggen: Jezus is écht dood geweest! Geen schijndood, geen dood alsof. *Pilatus* had geen toestemming gegeven als hij niet zeker had geweten dat Jezus dood was. Het wordt vandaag wél gezegd: Jezus is niet echt dood geweest. De *Koran* zegt dat Jezus niet zo ver gegaan is. Maar dat God Hem vlak voor de kruisdood terugriep.... Weer anderen zeggen dat Hij in Zijn graf tot ontbinding is overgegaan. Maar de Bijbel en belijdenis houdt het voor: *waarachtig gestorven!*

Ook die schande wilde Jezus dragen! Zelfs de schande van onze laatste rustplaats. Hij is zelfs in het huiveringwekkende graf geweest! Zo lief heeft Hij de Zijnen gehad dat Hij *overal* Borg wilde zijn. Zo volledig is Hij onze Plaatsbekleder dat alles wat een mens overkomt, Hem ook overkwam.

Dat *begraven* heeft ons nog iets te zeggen namelijk dit: daarom zijn wij niet voor cremieren. Nee, we oordelen niet over de mensen die zich laten cremieren. Maar we wijzen het cremieren op zich af! Er worden nogal wat argumenten vóór genoemd. Wie niet gelooft, denkt daarmee straks het oordeel te ontlopen. Als er dan toch iets geweest is, dan kan ik niet meer achterhaald worden. Het is goedkoper, beter voor het milieu, neemt minder ruimte in beslag.

Maar die argumenten kan een volgeling van de Heere Jezus niet overtuigen. Want hij en zij wil zijn Heere en Heiland in alles volgen, ook in de dood. Een christen zal in navolging van zijn Heiland daarom *begraven* willen worden. Ook in het neergelegd worden in de aarde, ligt iets van de navolging van Christus.

Bovendien bevat begraven worden een belofte in zich. Het is de belofte van de tarwekorrel die gezaaid wordt op de dodenakker. De graankorrel moet sterven maar stervend zal hij ontkiemen. Stervend zal hij nieuw leven voortbrengen! Het lichaam staat weer op!

De dood moet nog wel overwonnen worden. Hij is nog altijd een geduchte vijand! Maar de dood is verliezer en wordt gaandeweg overwonnen! Hij kan zelfs uitgejouwd worden als een verslagen vijand! (1 Kor. 15)

Dat is nu de wondere werkelijkheid van het geloof! Het is het nochtans van het geloof. Ondanks alle doodsdreiging en doodswerkelijkheid om ons heen! Het geheim ligt in Christus Die dood geweest is, en zie: Hij leeft! De dood heeft Hem niet kunnen houden en het graf heeft het tegen Hem moeten afleggen!

Waar denken we aan bij die woorden *nedergedaald ter helle*? U moet weten dat dit *Artikel* behoort tot de meest omstreden van het *Apostolicum*. Want de vraag is natuurlijk: is Jezus wel of niet in de hel geweest?

Sowieso is voor veel mensen de hel omstreden. De hemel: daar gelooft men dan nog wel in, welke voorstellingen men er ook bij heeft. Maar de hel? Waar is die? Het is geen ruimte die wij ergens kunnen aanwijzen. Maar hij is er wél – een duistere werkelijkheid, zegt de Bijbel, waar God niet is. Opvallend is dat de Heere Jezus zo vaak gesproken heeft over de hel. Niemand meer dan Hij!

De historie van de hel begint daar waar de geschiedenis van de zonde begint. De hel is geen uitvinding van God maar de onherroepelijke consequentie van het kwaad. De Bijbel spreekt erover in beelden als *poel des vuurs, vurige oven*. Het is de plaats zonder blijdschap omdat het een plaats zonder God is! Waar je altijd met wroeging naar het verleden kijkt. Waar geen enkel toekomstperspectief is! De hel is het einde van een leven waarin God verworpen werd!

Maar...is Jezus dan wel in de hel geweest? Zowel de RKK als de *Lutherse Kerk* zegt dat Jezus de hel heeft bezocht. De moeilijkheid is dat de Bijbel deze uitdrukking niet kent en er dus niet over schrijft. Zelfs geen van de Evangelisten roert het aan bij het beschrijven van Jezus laatste uren....

Eén van de laatste woorden van Jezus is: *Vader, in Uw handen beveel Ik Mijn geest*. Niemand zal nog durven zeggen dat Hij ná deze woorden is afgedaald in de hel. Geplaatst tussen Zijn begraving en Opstanding betekent het dan dit: Jezus is neergedaald in het rijk van de dood, Hij is op de plaats der doden gekomen. We moeten de *nederdaling ter helle* lezen als het allerdiepste wat Jezus overkwam. Mensen zeggen het wel eens maar kunnen het ten diepste niet zeggen, Jezus wel, dit: Hij is door een hel gegaan!

Weet u wanneer? Heel Zijn leven – moet u nagaan! Maar in het bijzonder aan het kruis toen Hij uitriep: *Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?* Toen ging Jezus door een hel... Toen was God nérgens... Met *Psalms 88*: toen verstootte Hij de ziel van Zijn Zoon.... Toen verborg Hij Zijn aanschijn voor Hem... (*Psalms 88: 15*) Toen zijn Gods hittige toornigheden over Hem gegaan. En hebben Zijn verschrikingen Jezus doen vergaan... (*Psalms 88: 16*)

Wie God oprecht liefheeft, heeft het lang niet altijd gemakkelijk. Angstig, aangevochten, van God en mensen verlaten, kan het zijn. Intense droefheid, ontredde, eenzaamheid, en de schaduwen van de dood. Wat kunnen ze ons aanvechten! Het overstelpt zijn door verdriet, worsteling met de twijfel. Het is er in het leven van de gelovige. Al is dat bij de één sterker dan bij de ander.

Luther noemt de *aanvechting een integrerend bestanddeel van het christelijk leven*. Het zijn zeer werkelijke bestrijdingen van de kant van de duivel. Iedere gelovige moet maar bedenken dat hij zonder aanvechtingen Christus niet kan leren kennen. Elk kind van God vecht de duivel aan! En hij gaat altijd de weg van de minste weerstand. Waar de omheining het laagst is, daar klimt hij erover.

Hij vecht aan.... Na een heerlijke zondag, een Avondmaalsdienst. Hij vecht het geloof aan en zegt dat het niets voorstelt! Hij vecht mijn liefde aan en zegt dat het alleen maar eigen belang is dat ik God dien. Hij vecht mijn roeping aan tót en als ambtsdrager – jij? Wie denk je wel dat je bent? En het Woord van God? Merk je nu echt dat het wat doet, die preken, die huisbezoeken? En die twijfel: zou het wel waar zijn dat ik een kind van God ben? Heb ik het me niet ingebeeld? Ben ik wel oprecht voor de Heere? Is er niet veel vrome schijn in mijn leven?

We kunnen het (uit)zicht zo kwijt zijn! Op God, op Christus, op Zijn beloften. Op Zijn leiding in ons leven, de hoop voor de toekomst! Er zijn zoveel aanvechtingen! Maar is er Eén Die mij in elke aanvechting is voorgedaan.

Die door elke aanvechting is heen gekropen en in de ogen heeft gekeken.

Die ze allemaal van binnenuit heeft doorleefd: *Jezus Christus*.

Dat geeft troost! Juist temidden van al die vreselijke dingen die we meemaken.

Troost want Hij heeft voor mij geleden.... Opdat ik nimmer van God verlaten zou worden.

Al kan ik me bij tijden van God verlaten voelen. Door een dal gaan van de schaduwen van de dood. Tóch: nimmermeer van Hem verlaten!

Gespreksvragen:

1. Hoe wordt er in onze tijd over de dood gesproken?
2. Hoe spreekt de Bijbel over de dood?
3. Wat valt u op aan Jezus' begrafenis in vergelijking met andere begrafenis in de Bijbel?
4. Welke betekenis heeft het graf voor een kind van God?
5. Noem Bijbelgedeelten/teksten die wat zeggen over het nedergedaald ter helle.
6. Wat is de diepe troost ervan?

Organisatienieuws

Wijzigingen adresboekje 2008

De volgende wijziging heeft plaats gevonden: 1) de MV "Timotheus" te Ridderkerk (blz 20) heeft een nieuwe secretaris: dhr. L. Voorwinden, Bloemenstraat 42, 2981 BE Ridderkerk.

Met vriendelijke dank voor uw medewerking, Ds. J. van Dijk, secr.
e-mail: ds.j.vandijk@hetnet.nl.

Kerstweek voor alleenstaanden

Deze zal gehouden worden, D.V., van dinsdag 21 december tot en met dinsdag 28 december 2010, in Conferentiecentrum 'De Bosrand' te Ede. Samen kerstfeest vieren, samen naar de kerk, samen zingen, samen uit en samen de maaltijd gebruiken... iets om naar uit te zien. Als het u moeilijk valt om met de kerstdagen alleen te zijn, willen wij u van harte uitnodigen.

Deze vakantieweek staat open voor alleenstaande mannen en vrouwen voor wie de persoonlijke verzorging geen probleem vormt.

De kosten voor deze volledig verzorgde week zijn: € 510,- en € 50,- toeslag voor een één-persoonskamer. Mevr. T. Wolswinkel-van Laar is gastvrouw en hoopt, samen met een predikant en stafleden, deze week voor u te verzorgen.

Voor informatie en aanmelding kunt u contact opnemen met: mevr. J. Dijs-Oudshoorn, tel.: 079-3413487. www.hervormdevrouwenbond.nl.

Bondsdag 2010

Hier is weer de jaarlijkse informatie voor u/jou als trouwe bezoeker van onze Bondsdag, maar ook voor u/jou die we tot nu toe niet op deze bijzondere dag hebben ontmoet.

We staan immers voor de 70^e Bondsdag in het 77-jarig bestaan van onze Hervormde Mannenbond. Hartelijk welkom op D.V. zaterdag 30 oktober a.s. in de Oude Kerk te Putten. Onze Bondsdag is in de loop der jaren uitgegroeid tot een goede traditie die we niet graag willen missen. Velen zien weer verlangend uit naar de Bondsdag. Iedereen wordt hartelijk uitgenodigd. De kerk is ook telefonisch bereikbaar via de koster dhr. A.B. v.d. Bor, tel. 0341-360281 of 06-53930513.

Het hoofdbestuur heeft gemeend ruime aandacht te moeten besteden aan het geruchtmakende boek van ds. K. Hendrikse te Middeburg "Geloven in een God die niet bestaat." Op de achterzijde van ons blad staat het centrale thema van deze dag "Ik geloof in God."

De regelingscommissie heeft, o.l.v. dhr. G. Dijkgraaf, zich weer goed ingezet. Raambiljetten zijn verzonden naar de plaatselijke secretaris met het verzoek deze op een in het oog lopende plaats op te hangen. Ook de uitnodigingen met de agenda zullen door de plaatselijke besturen aan de leden worden doorgegeven met een woord van hartelijke aanbeveling. Het is ieder jaar een grote vreugde de Bondsdag te mogen beleven om samen te luisteren en te zingen. Leden die nog nooit geweest zijn worden aangeraden deze bijzondere dag nu eens bij te wonen.

Organisatorisch moet alles natuurlijk goed geregeld zijn, zodat u zich op uw gemak voelt. De leden van de regelingscommissie zijn herkenbaar aan de bevestigde badge op hun revers.

Hier volgen dan enkele mededelingen.

1. Vervoer

De Oude Kerk is te bereiken met het openbaar vervoer. Als u met de trein komt stapt u uit op het perron Putten. Vandaar kunt u met buslijn 107 (richting Arnhem) om 8.38 uur en 9.38 uur naar het centrum van Put-

ten. U moet dan uitstappen bij de halte bejaardenhuis "Elim", dan is het nog slechts enkele minuten lopen naar de Oude Kerk. Komt u met eigen vervoer dan neemt u op de snelweg A28 de afslag "Strand Nulde". U volgt dan de borden Putten. In Putten volgt u "parkeren De Aker". U rijdt via de Papiermakersstraat naar de ruime parkeerplaats achter het gemeentehuis. (vrij parkeren). Voor het gebouw "De Aker" mag max. 2 uur vrij geparkeerd worden.

2. Gebouw "De Aker"

In gebouw "De Aker" aan het Fontanusplein 2 treft u in de hal de regelingscommissie achter de balie. U kunt daar terecht voor uw eventuele vragen. Tevens wordt u in "De Aker" de gelegenheid geboden om tegen individuele betaling koffie of iets anders te gebruiken. Er is een garderobe, echter zonder toezicht. In de nabijheid van de balie staat de boekentafel van de IZB. Van harte aanbevolen. Ook "De Aker" is telefonisch bereikbaar via de manager dhr. H. Slurink. Tel. 0341-351887.

3. Gebruik van de lunch

Als u zich heeft opgegeven voor de lunch, dan bent u in het bezit van een lunchbon. Deze bon moet u bij het betreden van de **grote zaal** in "De Aker", waar de maaltijd genuttigd wordt, afgeven aan de regelingscommissie. Zorgt u er voor uw bon gereed te houden, want dat bevordert de doorstroming van de vele lunchgebruikers. U wordt verzocht via de **linkerdeur** naar binnen te gaan. De secretaris van elke vereniging is geïnformeerd over de prijs van de lunch, slechts € 10,50. De lunch wordt aangeboden door de opstelling van twee "lopende buffetten" langs enkele tafels.

De deur aan de rechterzijde is voor hen met eigen lunchpakket. Zij kunnen gebruik maken van de andere lokaliteiten om daar de lunch te nuttigen. Daar wordt ook een buffet opgesteld. Broodjes, koffie en frisdrank is daar verkrijgbaar.

4. Referaten

De gehouden referaten op deze Bondsdag zijn weer te koop tegen de contante betaling van € 2,00 bij de regelingscommissie achter de informatiebalie.

5. De Oude Kerk

De bezoekers van de Bondsdag worden verzocht plaats te nemen op de begane grond. (850 zitplaatsen). De galerijen zijn niet toegankelijk, dit vergemakkelijkt het collecteren en het ophalen van de schriftelijke vragen

na de referaten. De eerste rijen recht voor de preekstoel zijn gereserveerd voor de genodigden. Wilt u deze vrij laten? Tijdens de middagbijeenkomst is er een (korte) zangpauze. Het is de bedoeling dat u dan blijft zitten. Natuurlijk kunt u, indien nodig, wel van de gelegenheid gebruik maken om naar het toilet te gaan. In de kerk is slechts één toilet.

6. Opname CD

Er wordt een opname gemaakt van de hele dag. U kunt deze bestellen bij de regelingscommissie. Er ligt een intekenlijst klaar bij de balie. U betaalt contant € 10,00 (all in). T.z.t. wordt u de opname (3 CD's) toe gezonden.

We bidden en hopen op een gezegende dag, goede ontmoetingen en op een goede en trouwe opkomst van onze leden.

U weet: **Iedereen is hartelijk welkom!!**

Tot zover deze mededelingen.

M.P. (2^e secr.).

VERZOEK

De regelingscommissie verzoekt de secretarissen tijdig opgave te doen van de te bestellen lunches.

We ontmoeten elkaar graag op D.V. zaterdag 30 oktober a.s. in Putten om te luisteren, te zingen en de onderlinge band te versterken.

Een goede en gezegende
Bondsdag toegewenst.

M.P.

Overlijdensbericht

*Ik hef mijn ogen op naar de bergen
van waar mijn hulp komen zal.
Ps. 121:1*

Met droefheid geven wij u kennis dat de Heere uit dit leven heeft weggenomen ons trouw lid

GERRIT JAN VAN DE KAMP

op de gezegende leeftijd van 87 jaar.

De Heere vertrooste en sterke de kinderen, klein- en achterkleinkinderen.

Bestuur en leden van de Mannenvereniging
"Schrift en Belijdenis"

Oldebroek, juli 2010

BOND VAN NED. HERV. MANNENVERENIGINGEN OP G.G.

UITNODIGING

voor de

BONDSDAG 2010

D.V. OP ZATERDAG 30 OKTOBER A.S.

in de **OUDE KERK TE PUTTEN**

Aanvang 10.00 uur

Thema: „IK GELOOF IN GOD!!”

A G E N D A:

1. Opening door de 1^e voorzitter ds. W. Westland.
2. Referaat door prof. dr. J. Hoek te Veenendaal:
„Op zoek naar God!”
3. Betuiging van aanhankelijkheid aan Hare Majesteit de Koningin.
4. Bespreking van de ingekomen vragen.
5. Sluiting morgenvergadering door ds. E. de Mots.
6. Pauze van 12.00–13.30 uur.
7. Opening middagvergadering door de 2^e voorzitter ds. J.P. Nap.
8. Referaat door ds. P.H. van Trigt te Ouderkerk a/d IJssel:
„Op zoek naar de mens!”
9. Zangpauze.
10. Bespreking van de ingekomen vragen.
11. Sluiting door ds. J. van Dijk.

*N.B. De vragen kunnen schriftelijk worden ingeleverd.
Om praktische redenen is het onmogelijk de vragen mondeling te stellen.*

IEDEREEN IS HARTELIJK WELKOM!

M.P., (2^e secr.).